Stroop Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Stroop Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31213

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Stroop Testi, bireyin seçici dikkat, i?lem h?z? ve bili?sel giri?im kar??s?ndaki tepki inhibisyonu yeteneklerini ölçmek amac?yla tasarlanm?? klasik bir nöropsikolojik de?erlendirme arac?d?r. Testin temel dayana??, okuma eyleminin otomatikle?mi? bir süreç olmas? nedeniyle, mürekkep rengini belirleme görevi ile kelimenin kendisinin anlam?n?n çeli?mesi durumunda ortaya ç?kan Stroop Etkisi'dir. Bu özel giri?, Merve Bayer'in 2013 y?l?nda ?stanbul Bilim Üniversitesi'nde haz?rlad??? yay?nlanmam?? yüksek lisans tezine dayanmaktad?r. Söz konusu tez, Stroop Testi'nin de dâhil oldu?u yönetici karma??k dikkat i?levlerini de?erlendiren testlerin 8, 9 ve 10 ya? grubu Türk çocuklar?nda güvenirlik ve geçerlilik çal??malar?n? incelemektedir.

Çal??ma, testin kültürel adaptasyonunu sa?lamay? ve Türk çocuk popülasyonunda psikometrik özelliklerini ortaya koymay? hedeflemi?tir. Stroop Testi, psikolojide özellikle dikkat eksikli?i, frontal lob i?lev bozukluklar? ve di?er nörobili?sel durumlar?n de?erlendirilmesinde kritik bir rol oynamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Stroop Testi, Dikkat, Seçici Dikkat, Yönetici ??levler, Bili?sel Giri?im, Tepki ?nhibisyonu, Adaptasyon, Nöropsikoloji.

Yazarlar

John Ridley Stroop (Orijinal Test Geli?tiricisi), Merve Bayer (Uyarlama Çal??mas? Sorumlu Yazar?).

Amaç

Stroop Testi'nin birincil amac?, bireylerin bir uyar?c?n?n otomatik olarak i?lenen yönünü (örne?in, yaz?l? kelimenin anlam?) görmezden gelerek, daha az otomatik olan bir yönüne (örne?in, mürekkebin rengi) odaklanma yetene?ini, yani seçici dikkati ve bili?sel kontrolü ölçmektir. Bu kar??tl?k, test edilen ki?inin dikkatini da??tan bilgiye kar?? ne kadar etkili bir ?ekilde inhibisyon uygulayabildi?ini gösterir.

Merve Bayer (2013) taraf?ndan yürütülen adaptasyon çal??mas?n?n spesifik amac?, Stroop Testi'nin ve ili?kili di?er yönetici i?lev testlerinin 8, 9 ve 10 ya? aral???ndaki Türk çocuk popülasyonunda güvenilir ve geçerli bir ölçüm arac? olarak kullan?l?p kullan?lamayaca??n? tespit etmektir. Bu çal??ma, özellikle geli?imsel psikoloji ve çocuk nöropsikolojisi alanlar?nda tan? ve de?erlendirme süreçlerine katk? sa?lamay? amaçlam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yap?

Stroop Testi taraf?ndan ölçülen ana psikolojik yap?, Yönetici ??levler (Executive Functions) ?emsiyesi alt?nda yer al?r. Bu i?levler, hedefe yönelik davran??lar? planlama, organize etme ve sürdürme yetene?ini kapsar. Stroop Testi, yönetici i?levlerin üç temel bile?enine odaklan?r:

Seçici Dikkat: ?lgili uyaranlara odaklan?rken ilgisiz uyaranlar? filtreleme yetene?i.
Tepki ?nhibisyonu: Otomatik veya bask?n bir tepkiyi durdurma veya engelleme yetene?i (örne?in, kelimeyi okumak yerine rengi söyleme).
Bili?sel Esneklik: Görevler veya dikkat setleri aras?nda h?zla geçi? yapma yetene?i.

Testin zorlu?u, kelime anlam?n?n mürekkep rengiyle çak??t??? "uyumsuz" ko?ulda ortaya ç?kan gecikme süresi (Stroop Giri?imi) ile ölçülür. Bu giri?im süresi, bireyin bili?sel kontrol kapasitesinin dolayl? bir göstergesidir.

Geçerlik

Orijinal Stroop Testi, nöropsikolojik de?erlendirmelerde yüksek yap? geçerli?ine sahip oldu?u kabul edilen bir araçt?r ve dikkat ile frontal lob i?levleriyle ili?kilendirilmi?tir. Merve Bayer'in (2013) tez çal??mas?, bu testin Türkçeye adaptasyonu ba?lam?nda geçerlik kan?tlar?n? ara?t?rm??t?r.

Kaynak içerikte spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, tezde muhtemelen yap? geçerli?i (testin ölçmesi beklenen psikolojik yap?y? ne kadar iyi ölçtü?ü) ve ay?rt edici geçerlik (klinik popülasyonlar? normal popülasyondan ay?rt etme yetene?i) üzerine çal???lm??t?r. Tezde kullan?lan metodoloji, testin Türk çocuklar? için kültürel ve dilsel aç?dan uygunlu?unu de?erlendirmi? ve teorik yap?yla uyumunu incelemi?tir.

Güvenirlik

Orijinal Stroop Testi genellikle yüksek test-tekrar test güvenirli?i ve iç tutarl?l?k göstermektedir. Bayer'in (2013) çal??mas?, testin 8, 9 ve 10 ya? grubu Türk çocuklar?nda zaman içinde tutarl? sonuçlar verip vermedi?ini belirlemek amac?yla güvenirlik analizlerini içermi?tir.

Güvenirlik çal??malar?, genellikle testin farkl? zamanlarda veya farkl? gözlemciler taraf?ndan uyguland???nda benzer sonuçlar üretme derecesini inceler. Adaptasyon çal??mas?nda muhtemelen iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve/veya test-tekrar test güvenirli?i yöntemleri kullan?larak, testin Türk popülasyonu için kararl?l?k gösterip göstermedi?i ara?t?r?lm??t?r. Kaynakta bu de?erler sunulmam??t?r.

Faktör Analizi

ARABPSYCHOLOGY.COM

Stroop Testi'nin kendisi genellikle tek bir giri?im skoruna odaklanmakla birlikte, yönetici i?levlerin bir bataryas? içinde uyguland???nda faktör analizleri, testin hangi yönetici i?lev bile?enleriyle yüklendi?ini ortaya ç?karabilir. Bayer'in (2013) çal??mas?, Stroop Testi'nin yan? s?ra di?er yönetici dikkat testlerini de kapsad??? için, bu testlerin bir arada kullan?ld???nda hangi temel dikkat faktörlerini olu?turdu?unu belirlemek amac?yla muhtemelen ke?fedici veya do?rulay?c? faktör analizleri uygulanm??t?r.

Faktör analizi sonuçlar?, Stroop Testi'nin özellikle inhibisyon ve dikkat kontrolü faktörleri üzerinde güçlü bir yüklenmeye sahip oldu?unu do?rulam?? olmal?d?r. Bu analizler, testin kültürel ba?lamda orijinal yap?s?yla uyumlu olup olmad???n? anlamak için önemlidir.

Ölçme Arac?

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Nöropsikolojik Performans Testi (Sözlü Tepki ve Zamanlama Esasl?)

Language Available: Türkçe (Türkçe adaptasyonu mevcuttur)

Population Group: Çocuklar (Özelde Türk çocuklar)

Age Group: 8, 9 ve 10 ya? grubu

Population Details: Türkiye'de ya?ayan, normal geli?im gösteren 8-10 ya? aral???ndaki çocuklar.

Test Methodology: Bireysel uygulama. Test, tipik olarak üç a?amadan olu?ur: 1. Kelime okuma (nötr), 2. Renk isimlendirme (nötr), ve 3. Giri?im (uyumsuz kelime-renk e?le?meleri). Puanlama, tamamlanma süresi ve hata say?s? üzerinden yap?l?r.

Anahtar Kelimeler

Dikkat Testleri, ?nhibisyon, Bili?sel Kontrol, Nörobili?sel De?erlendirme, Yüksek Lisans Tezi, Bayer 2013, Türk Çocuklar?.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Merve Bayer, ?stanbul Bilim Üniversitesi (Tez dönemi itibar?yla)

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Kullan?m: Stroop Testi'nin orijinal versiyonu kamu mal? say?labilir; ancak, spesifik adaptasyonlar ve standardize edilmi? versiyonlar için yasal izinler gerekebilir. Bu adaptasyon çal??mas? bir akademik tez kapsam?nda yap?lm??t?r.

Ücret: Adaptasyon çal??mas?n?n ticari bir ücret bilgisi mevcut de?ildir. Uygulama ücreti, kullan?lan standardizasyon materyallerine ve profesyonel hizmete ba?l?d?r.

Test Y?l? (Adaptasyon): 2013

Ek Bilgi: Yönetici karma??k dikkat i?levlerini de?erlendiren testlerin adaptasyonuna dair orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: yonetici-karmasik-dikkat-islevlerini-degerlendirme-testleri-toad.pdf

Kaynaklar

Bayer, M. (2013). *Yönetici karma??k dikkat i?levlerini de?erlendiren testlerin 8, 9 ve 10 ya? grubu Türk çocuklar?nda güvenilirlik ve geçerlilik çal??malar?* (Yay?nlanmam?? yüksek lisans tezi), ?stanbul Bilim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, ?stanbul.

Bu tezin YÖK Ulusal Tez Merkezi kayd?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: tez.yok.gov.tr

Stroop, J. R. (1935). Studies of interference in serial verbal reactions. **Journal of Experimental Psychology**, 18(6), 643-662.

Stroop Testi Maddeleri

ÖNEML?: Stroop Testi, yap?sal maddelerden ziyade bir performans görevidir. Testin maddeleri, kelimeler ve renklerden olu?an kartlar veya ekran sunumlar? ?eklindedir ve üç temel ko?ulda uygulan?r. Adaptasyon çal??mas?na ait spesifik test materyallerinin içeri?i, telif haklar? ve akademik bütünlük nedeniyle burada tam olarak listelenmemi?tir. Ancak genel uygulama a?amalar? ?unlard?r:

Kelime Okuma Ko?ulu: Kat?l?mc?dan, ekranda veya kâ??tta yaz?l? olan renk isimlerini (örne?in, KIRMIZI, MAV?) okumas? istenir. Kelimeler siyah mürekkeple yaz?lm??t?r.
Renk ?simlendirme Ko?ulu: Kat?l?mc?dan, anlams?z sembollerin (örne?in, XXXX) farkl? renklerdeki mürekkeplerle yaz?ld??? kartlardaki mürekkep rengini isimlendirmesi istenir.
Giri?im Ko?ulu (Uyumsuz): Kat?l?mc?dan, bir renk ad?n?n ba?ka bir renkteki mürekkeple yaz?ld??? durumlarda (örne?in, "KIRMIZI" kelimesinin Mavi mürekkeple yaz?lmas?) yaln?zca mürekkebin rengini isimlendirmesi istenir. Bu a?ama, Stroop Etkisi'nin ölçüldü?ü temel a?amad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Adaptasyon çal??mas?nda kullan?lan test materyalleri, 8-10 ya? grubu çocuklar?n bili?sel düzeylerine uygun olarak standartla?t?r?lm?? zamanlama ve sunum protokollerine göre haz?rlanm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM